

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Széchenyi-utca,
(csizmadiaszin alatt.)Névtelenül beküldött és bérmentellen
levelek nem fogadtatnak el.Nyilttéri czikkek garmond sora
után 30 kr. fizetendő.

SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 6 frt — kr
Fél évre ... 3 frt — kr
Évnegyedre ... 1 frt 50 kr
Községeknek, egész évre előfizetve
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyzetes cm. tért elfoglaló egyszer
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden
beiktatásnál 30 kr.

A kultur egylet
munkaprogramja.

Deés, 1885. november 27.

Kultur egyletünk negyedik igazgató-választmányi ülésében a legfontosabb volt be-terjesztése a munka pogramnak, mely pre-cizizozza az egyesület részletes és alkalmazott teendőit, az irányt melyben mozognia kell, tervét a nagyszabású rekonstrukciónak, melyre Magyar-ország keleti 1/5-nek az állami integritás szempontjából elodázhatatlan szüksége van.

Vannak eszmék melyek már ki-mondva is, a lelkesedés meleg érzelmeivel fogadtatnak; vannak kezdeményezések melyeket a közvélemény hön felkarol: azonban mindezek még sokkal inkább fokozódnak fel-mutatva a czélt, mely felé siet, ha ismerjük a munkakört, melyben mozog. E meggyőző döstől vezéreltetve csak örvedhetünk azon, hogy az erdélyrészi-kulturegylet közelebbi vá-lasztmányi ülésében, bár főbb elemeiben nyil-vánoságra hozta a munkakört, melyben és mely által nagy hivatását megoldandónak tartja. Ezen javaslat értelmében súlypontját mindenekfölött saját egyházaink segélyezé-sére fekteti, s aztán az egyház árnyékában nyugvó iskolákra. Népünk vallásérkölesi intell-gentiájában találja a legdusabb nemzetgazda-sági tőkét. Ez egyetemes humán elv által vezéreltetve kimondja, hogy „a nemzetiségi torzsalkodások fölött álló pozitív hazafias szel-lem” legyen alkotásaink éltetője s a Szent István koronájához való tartozás érzetét nö-velendő, az egész nép jollétének fokozását kell szemünk előtt tartanunk, mely okból főleg az iskolázó gyermekeket nemcsak a ta-nulás hozzáférhetőségében kell elősegitenünk, de élelmezéssel, ruházattal s szükség esetén gyógyszerrel és orvosi gondozással is.

A közművelődési czél föltétlenül kö-vetendő és pedig minden politika kizárásával s a mennyiben közgazdasági feladatok állanak előtérben, az egyesület földmívelő és kisiparos hitelszövetkezetek, szerszám- és anyagbeszerzési, tenyészálattartási s fogyasztó társulatok alakítását kezdeményezheti és segélyezheti stb.

Megismerni az össznépeesség szükség-leit és bajait, az erdélyi részek hí monog-raphiáját tartja megirandónak.

Ez és más általános szempontok szem-meltartása alapján a részletes teendők kidol-goza végett természetszerű, önként kinál-kozó felosztás után 4 szakosztály alakítását tartja szükségesnek a választmányban. Ezek: egy közművelődési, egy közgazdasági, egy irodalmi és — tekintettel a jövedelem foko-zására — egy gyűjtő szakosztály.

Ezekben van röviden a kultur-egylet mun-kaprogramja jelezve.

Azt hisszük, hogy a kultur-egylet ügye csak nyer az által, ha szándékai és céljai mellett a módok és eszközök is teljesen nyil-vánosakká tétetnek, melyekkel céljai felé törekedik. Sokan lehetnek kik még most se akarják érteni, még többen, a kik félreértik; és legtöbben, kik rágalmaznak. De ha gya-korlati példákat mutathat fel, az értetlenek fölvilágosulnak, a rágalmazók elnémulnak.

Működése biztosításán kívül ezért he-lyeztünk mindig nagy fontosságot egy jól összeállított munkaprogramra. Hadd lássa korán belőle mindenki, hogy mit és miként akar. Így biztosabban csatlakoznak a habozók, megnyugosznak a csatlakozottak s elnémul-nak a rágalmazók. Szóval: bizalmat önt mű-ködése iránt azokba s ezáltal a közönség pártfogását jelentékenyen előmozdítja, mint ezt naponként hazafias örömmel tapasztaljuk.

Es azt hisszük, hogy mai lapunk tárcza cikke a leghatalmasabb támogatója kultur-egyletünk törekvéseinek.

Megyénk gazdasági egyletének
november havi ülése.

Gazdasági egyletünk igazgató választmánya novemer 10-én Gróf Kornis Viktor elnökle alatt ülést tartott, melyen jelen voltak Br. Bánffy Dezső, Biró István, Bokros Lajos, Bovánkovics Gyula, Hatfaludy József, Izsáki József, Keresztes Nándor, Kovács Samu, Róth Pál, Péterffy Zsigmond, Voith Gergely közgazd. előadó, Voith Simon és Szem-máry József titkár,

1.) Titkár jelentést tett az egylet által Bu-dapestre küldött gyűjteményes gyümölcskiállítás-

ról. (Ez ügyet lapunkban annak idején ismer tettük.

2.) Jelentés tétetett a bethleni ekeverseny, magyar-láposi és szamosújvári üsző-borju jútalma-zásokról, melyek lapunkban már közölve voltak.

8.) Bemutattattak a hosszú és hűséges szolgálta gazdasági cselédek megjutalmazása czél-jából kiirt pályázatra beérkezett folyamodványok. A választmány kifejezést ad annak, miszerint a beérkezett folyamodványok felszerelése nagyon hiányos, mindazáltal az ügy iránti tekintetből az alant részletezett jutalmak íteltettek oda:

Mótye Tanászi, Govrik Ferencz m. gazdájá-nak 51 éves szolgálataért 2 drb koronás arany és egy ezüst érem.

Silip Elek, Bikfalvi József m. gazdája 45 éves szolgálataért 1 darab arany és egy ezüst érem.

Ezüst éremmel lettek még kitüntetve:
Szabó György, g. Lázár Albertné gazd. 41 éves sz.
Dupán Marci, Boross József cselédje 17 " "
Orosz Elek, gör. kath. esperes birója 11 " "
Lécsfalvi Imre gr. Kornis Viktor " 11 " "
Urszán János gr. Wass Ádám " 23 " "
Szénási József " " " kocsisa 10 " "
Dénes Dani gr. Kornis Viktor erdővéje 12 " "
Szabó Samu, Simon Kálmán csőse 12 " "
Drencze János " " nagybérese 10 " "
Kertész Péter gr. Kornis V. határvédje 15 " "
Marosán József, Deutsch Bernát kocsisa 11 " "

Az érmek a járási szolgabíró urak útján lesznek kézhez juttatva.

4.) Olvastatott a nm. földmívelési miniszte-rium 3 rendbeli leirata, melyeknek olvasolása a titkár felolvasván, elfogadtatott.

5.) Titkár a gyümöleskivitel érdekében tett jelentést, melyet a választmány örvendetes tudo-másul vett.

6.) Titkár előadja javaslatát a létesítendő állandó termény csarnok ügyében. Ez ügy részleteinek megbeszélésére és javaslattételre Bokros Lajos elnökle alatt: Keresztes Nándor, Péterffy Zsigmond, Voith Gergely és titkárból ál-ló bizottság küldett ki. (mely bizottság ülését folyó hó 24-én délután 3 órakor tar-totta meg.)

7.) Az egyleti kertből eladásra bejelentett csemetéket a pónyik és batul kivételével megvet-

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

Kossuth

a közművelődési törekvésekről.

Kossuth Lajos amaz iratából, melyet a tár-sadalmi tevékenységről a felvidéki magyar köz-művelődési egyesülethez intézett, lapunk 45-ik számában a nemzetiségi kérdésre vonatkozólag egy fontos reflexiót közöltünk volt.

A „Pesti Napló” e nagy figyelemreméltó dolgozatot azzal a megjegyzéssel közli, hogy az utánnyomás joga fenn van tartva. Tiszteletben tartva ez akadályt, csupán beszélhetünk e minden magyar szívet és elmét mélyen érdeklő dolgozatról.

Azon kezdi ez irat, hogy az európai pol-gárosodás fejlesztésénél csak azok a népek vál-hatnak önálló tényezőkké, melyek a haladó kor eszmevivmányait saját jellemükhöz hasonítják. A jellemnek kétségkívül egyik alkotó eleme, az ér-telmiség, de nem egyedüli eleme, annyira nem, hogy erkölcsök nélkül nem fejleszt ki jel-lemet az értelmiség. Olaszország például a re-naissance korában első helyen állt értelmiség dol-gában Európában, de azért a leggyöngébb volt, zsákmánya mindenkinek, a ki feléje kinyújtotta kezét, mert erkölcsi korrumpáltak voltak.

A mi az értelmiség fejlődését illeti, Kossuth nem szereti azok eszmejárását, kik az államra a társadalomtól elkülönített fogalom bélyegét ütik, mintha emez csak eszköze volna amannak, mint czélnak szolgálatára; holott maga a társadalom az állam. Az igaz csak az, hogy vannak feladatok melyeket a társadalom csak állami közegek által teljesíthet, s vannak olyanok, melyeknél a kettő-nek egymást kölcsönösen kell gyámolítaniok. Ez utób-bi rovatbatartozika nemzeti közművelődés feladata.

Kossuth, mint írja, az apadhatatlan honsze-retet érdeklődésével kíséri nemzeti életünk moz-zanatait s a remény sugarával derítgeti föl annak szemlélete, hogy mily buzgón és sikeresen tör előre a magyar társadalmi tevékenység a kultu-rális haladás ösvényén s hogy alig van a tudo-mányos ismereteknek olyága, a művelődési mező-nek, a gazdasági érdekeknek oly tere, melyen a társadalmi tevékenység kezdeményezőleg nem lé-pett volna fel s európai színvonalra emelkedett szakértelemmel nem művelne. S e tevékenység sikeresítésére van áldozatkészség is, noha nem annyi, hogy pótolhatná a bajt, mely szerint a már-már elviselhetetlenségig fokozott közterhek hozamából a magyar közművelődési czélokra arány-lag csekély töredék jut. Ellenben a társadalom áldozatkészségét illetőleg, úgy gondolja Kossuth, hogy nincs ország Európában, hol az áldozatkész-ség annyira vétetnék igénybe s annyira nyilvá-nulna, mint nálunk.

Senki sem tiszteli jobban, írja Kossuth, a nemzetiségek legitim igényeit, senki nálánál öszin-tébben nem kívánhatja, hogy hazánk minden nem-zetisége szabadon és sikerrel fejleszthesse nyelvét, műveltségét; de nagy zavar kering a nemzet és nemzetiség fogalma körül s veszélyes eszméket terjesztenek a nemzetiségi érdekek jogosultságának határai felől. S ez maga is kiváló fontosságot ad a közművelődési egyletek működésének.

Tisztázni kell a fogalmakat. Faj s nemze-tiség egy dolog, nemzet egy másik dolog. Amaz a születés véletlen adománya, emez a történelem alkotása. Amannak tere, kerete a magán családi élet s társas viszony, emezé a haza. Ugyanegy nem-zetiségnek több hazája lehet és van.; de nemzet-nek a föld kerekéségén csak egy hazája lehet és van. Nemzet mindenütt a világon ama népfaj szignaturáját viseli, mely a hazát, ezt a történeti alkotást létrehozta s a maga nevére iktatá be a történelem könyvé-be. E tényben benne fekszik a honalkotó népfaj nyelvének állami jogosultsága, minthogy az jelzi a tipikus megkülönböztetést közte s a más nép-fajok által alkotott hazák közt. De mig a nyelv egymaga eléggé definiálja a nemzetiségeket, a nem-zet fogalmát maga a nyelv ki nem meríti, mert a határok, melyeket vagy isten vont a a nemzetek közé hegy és folyamrendszerrel, vagy melyekkel a nemzetek hazáit egymástól a törté-nelem elválasztotta, szintén elemei a nemzet-alkotás fogalmának s még inkább a kollektív szert-

te a szamosvölgyi vasút igazgatósága és kimondott, hogy jövőre a gazdakörönség közt csupán a batul és Pónyk terjesztessenek.

Még számos ügy elintézése után az ülés véget ért.

Tisza Kálmán miniszterelnöksége 10 éves jubileumára.

A megye üdvözlő felirata.

„NAGYMÉLTÓSÁGU MINISZTERELNÖK ÚR!

Ezer éve annak, hogy a magyar e házat hazájává tévé, s a végtelen idő folyásában ezer küzdelem árán tartotta azt meg. A nemzet multja a történelem, melyre minden há hazafi felemelt fővel büszkén tekint vissza, tanubizonyságot tesz arról, hogy néptörzsünk, mely minden fajrokonosság nélkül egyedül lépett az idegen népek tenger árába, a sorsnak számtalan nehéz csapását szenvedte keresztül, s habár görnyedt ezek súlya alatt, soha meg nem törött, — de mindannyiszor újult erővel és legyőzhetlen bátorsággal ragadta meg az alkalmat, midőn megmutathatta, hogy e haza szent földje tulajdona, s hogy joga és hivatása van e földön élni és uralkodni.

A nemzetek életében a munka ideje a pihe-nés ideje: ámde a magyar föld ege alatt ilyen idő nem járt. A hódítás nagy munkáját fegyverrel kezdeni kezdte meg, fegyverrel, melyet a kor-szellem parancsolt felvenni, s e szellem százado-kon át lebegett a nemzet felett, hogy fegyverét le ne tehesse, s hogy ne kezdhesen a békés munkához, melytől egyedül várhatja hazájának felvirágzását.

Végre, talán kifáradtak ellenségeink a meddő harcban, melynek célja volt nemzeti léte-lünkre halálos csapást mérni, s látva, hogy van erőnk és akarattunk itt élni, — baráti joggal ki-nálták számunkra a békét.

S hogy a nemzet jövője nem esett áldozat-ul az átélte annyi küzdelemnek, nemcsak szívós kitartása tette lehetővé, de legfőképpen és első sorban az, hogy mindig voltak lánglelkű vezér-férfiaink, kik a nemzet sorsát elsúlyezni nem en-gedték, azt minden balszerencse között is a me-nekvés révpártjához vezették.

A magyar állameszme legutóbbi diadala, a közjogi kiegyezés, habár ennek minden eszméjével a nemzet teljesen nem, de csak egyelőre van kibékitve, abban csak részben talál megnyugvást, — lehetővé tette, hogy immártávol a harcok za-jától, a nemzet a békés berendezkedés munkájá-hoz foghatott s ez úton az előre haladott művelt nyúgot magasabb színvonalára helyezkedhetik.

Ezen békés törekvésekben is megvannak ve-zér férfiaink s ezek között mint az első elsője: Nagyméltóságod.

A haladás, melyet hazánk politikai, közmű-velődési, közgazdasági s általában a szellemi és anyagi haladás minden terén a legutóbbi évtized

vezett, egygyűtlés, egy hatalom által behozott in-tézmények, a szülőföld szeretete s a történelem. Ezért sóvárog vissza a német nemzetiségű Elzász a francia haza felé s ezért tartja magát olasznak az Aosta tartomány francozája s a Sesia völgy né-metje. Valamint egy nemzetiség alkothat több nemzetet, (példa Anglia és Észak-Amerika,) ugy többféle nemzetiség is lehet egy nemzet, (példa a sok közt Magyarország.)

Mig magyar él, Magyarországnak az 1868-ki törvényben is kimondott egységes magyar nemzeti típusát megsejtenni nem engedheti, ez nem nem-zeti, hanem létkérdés; nem faj-supremácia, ha-nem a honalkotás történeti típusa. A ki a ma-gyar haza területi épségének megsejtenésére, vagy magyar nemzeti típusának elmosására tör-honároló. S e honárolás annyival galádabb bűn, mivel honalkotó faj sehol a világon nem volt ke-vésbbé kizárólagos, mint a magyar. Mig másból a honalkotó faj magába olvasztá s szolgásgára kárhoztató a többi, itt ezredév óta mind megtar-tá nyelvét s a magyar mindig megosztá kiváltsá-gait a más nyelvűekkel is. Sem a szolgásgát sem a kiváltságot nem kötö fájhoz soha, végül a közszabadságot kivívta minden faj számára.

Kossuthnak mind e szavai oly igazak s oly magasztosak, hogy kötelesség viszhangoztatni.

(F. L.)

alatt elért, nemcsak bennünket e haza fiait elégit ki és serkent lankadatlan és fokozottabb további tevékenységre, de csodálattal ragadja magával a még mindig előttük járó külföldöt is.

Az elért eredményeket kiválóan köszönjük Nagyméltóságodnak, ki a nemzet sorsát tíz éven keresztül oly gondviselésszerű hivatással, páratlan erélylyel és fáradhatatlan munkával intézte, ki annyi bölcs belátással s a valódi államférfi tapin-tatásával vezette a kormányt s a ki törhetlen ha-zafiságának és szelleme fenségének számtalan je-lével nemcsak az egy politikai hitvalláson lévő-ket biztosította elvei részére és megnyerte az or-szág többségének hűségét, ragaszkodását azok iránt, de még a más elveket vallókat is az elis-merés kifejezésére kényszerítette.

Mi, e megye közönsége örömmel ragadjuk meg az alkalmat, Nagyméltóságodat kormányel-nöksége tizedik évének végével lelkünk ha-zafias melegével üdvözölni s midőn Nagy-méltóságodnak eredménydús tevékenységeért hazafias hálás elismerésünket fejeznők ki, egy-szersmind biztosítjuk, hogy Nagyméltóságod, va-lamint a vezetése alatti kormány irányában tel-jes bizalommal s az elfoglalt álláspont iránt hű-séggel és ragaszkodással lenni meg nem szűnünk. Midőn lelkünk mélyéből kívánjuk, hogy Isten Nagyméltóságodat e sokat szenvedett haza javára és dicsőségére sokáig éltesse, midőn kívánjuk, hogy önzetlen tevékenységeinek örömeit zavarta-lanul és boldogan élvezze: tisztelettel kérjük, mi-szerint e megye közönségének üdvökívatait ke-gyesen fogadni méltóztassék.

IRODALOM.

Bolgár Ferencz főhadnagy Budapestén folyó évi december hó elején „Katonai Lapok” cím alatt politikai jellegű katonai szaklapot in-dít meg. A lap hetenként egyszer jelenik meg és nem csak a hivatásszerű s a szabadságolt állomá-nyu katonának, hanem a nagy közönségnek is van szánva.

A **Kis Lexikon** 6 ik füzetének megjelenése alkalmából a kiadóhivatal részéről a következők közlésére kértünk fel: a most megjelent 6-ik fü-zet (mint eddig is rendszeren) tömör 5 ivre terjed s a „kontrapont” szög haladt, miáltal e munka most már a lexikon-anyagnak teljes felét karolta fel. A képes mellékletek: Bányászat, Ragadazó állatok, Kályhák és Fénytan címekkel négy la-pon ötvennél több szép kiviteli ábrát tartalmaz-nak. E hat füzet egybekötve, mint első rész, 948 lapnyi tekintélyes kötetet képez. Ára egy-egy fü-zetnek 30 kr., a teljes első kötetnek 1 ftt 80 kr., mely áron minden hazai könyvkereskedésben meg-rendelhető.

Vettük a „Gondúzó” második évfolyamá-nak 5—9. változatos tartalmu füzetét. Ajánljuk olvasóink figyelmébe e gonddal szerkesztett he-ti lapot.

Tompá Mihály nagy költőnk összes műveinek 16. 17. 18. füzeté is beküldetett. Ara füzetenként 30 kr. — Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

„**A Magyar Kereskedők Évkönyve az 1885. év-re.**” Ily című hézagpótló munka jelenik meg leg-közelebb. Az 50 krnyi előfizetési pénzek a Ma-gyar Kereskedők Lapja kiadóhivatalába posta-utalványon küldendők.

A Magyar Pénzügy közgazdasági, pénzünté-zeti- és iparügyi hetilapban (ötödik évfolyam) min-den fontosb társadai és gazdasági kérdésről érde-kes közleményt találhatni. Különösen felhívjuk olvasóink figyelmét a Magyar Pénzügy rendes in-gyenes mellékletére az Általános Sorsolási Érte-sítőre, mely minden fontosabb húzás után jelenik meg. Mindkét lap előfizetési ára: fél éve 5 forint

Kereskedőinkre nézve igen fontos megtudni, hogy a Magyar Kereskedők Lapja leghitelesebb kutforrásokból meritett üzleti tudósításából a vas-, fűszer-, termény-, bőr-, fa- stb. kereskedő egyaránt alaposan értesül, az áruiról és konjunkturák-ról. Ha mindezekhez hozzáteszük, hogy a Magyar Kereskedők Lapja egyik főtenyezője hazai keres-kedelmünk magyarosításának: nem tudjuk eléggé ajánlani, minden kereskedő figyelmébe, hogy ezen egyetlen magyar szaklapra ne csak előfizessen, de azt kartársainak is ajánlja s tőle telhető módon terjessze. Mutatványszámok szívesen küldetnek. Előfizethetni negyedévre 2 fttal postautalványon

a kiadóhivatalnál Budapestén. A Magyar Pénzügy, Általános Sorsolási Értesítő és a Magyar Keres-kedők Lapjára együttesen előfizetni lehet negyed-évre 4 fttal.

VEGYESEK.

— **Me gyénk** közigazgtási bizottsága rendes havi ülését folyó évi december hó 9-én dél-előtt 1/2 10 órakor tartja meg. A fegyelmi választ mány 8-án az erdőrendészeti bizottság pedig 10-én délután 4 órakor ülésez.

— **A szamosvölgyi vasút** deésa-besztercezi vonalrészének kiépítése nagyban halad, jelesen a kavicsolás már folyamatban van, az egyesült Sza-mosra épült deési vashidon a proba-vizsga kitű-nően ütött ki, és a bécs-új helyi Siegl gyárában készült két 5. és 6. számú mozdony futó próbája a napokban tartatott meg, mely óránként 49 ki-lometer sebességgel nagy sikerrel folyt le.

— **A mult heti népes vásáron** is nagy gab-nabehozatal volt, de az árak egy néhány krt szállottak; jelesen a keresett paszuly is már 80 kron kapható volt. A barompiazcra sok szarvas-marha hozatott be, de a vevők hiányoztak. Az enyhe időjárás következtében az állatok még mind künn legelnek s így nem a takarmány hi-ány, mint inkább a sokféle szükség kényszeríti a gazdákat állatjaiknak piacra vitelére.

— **Csütörtök este** vész- és tűzlárma verte föl a deésieket. A város déli részén elterü-lő mély völgy szélén egy szalmás ház gyuladt ki s a magasra felcsapó lángok bevilágítottak a bel városba, annyira a tűz elfojtása a tűzoltók gyors működésének azonban mégis sikerült hogy a háznak csak a fedélzete égett le. Azt mondják, hogy a gör. cath. vallású család a be-következő karácsony-bőjt alkalmából húshagyó la-ki komát tartott, különben ez nem első tüzeset, mely ily alkalmossal szalmás és vakkéményű kunyhó-kat a lángok áldozatává tett.

— **A deési önk. tűzoltó zeneosztálya,** hang-szerek és egyéb kellékek beszerezhetése céljá-ból, Deésén, 1885. decz. hó 5 én az „Angol” szá-loda nagytermében — több közreműködők segéd-kezésével — Zártkörű körestélyt rendez E társas jellegű estélyi alkalmával, a táncz megkezdése előtt és táncszünetek közben: zene, ének és szavallat leend. Teljes hitünk, hogy a minden szépért és nemesért lelkesedni tudó t. közönségünk figyelmébe veendi, hogy egy oly testület segélyezéséről van szó, mely egy állandó városi zenekar létesítését tűzte ki. Öltözetre vo-natkozólag, jelszavunk: egyszerűség! Belép-ti-dij személyenként 60 kr. Karzat: I. pad 60 kr. II. és III-ik pad 40 kr. Jegyek előre válthatók: Léner Jnos egyleti-pénztárnok ur kereskedésében, este a helyszínen. Kezdeté este 8 órakor. Kik téve dősből meghívót nem kaptak, de arra jogot tar-ta nak: kérjük neveiket Léner János urnál felírni.

— **Értesítés.** A „Szolnok-Dobokamegyei Ta-nító-testület” magyar-láposi fiókköre folyó év de-cember 3-án délután 2 órakor az állami iskola helyiségében Magyar-Láposon tartandja e f. tanév-ben első gyűlését, melyre a testület tagjai, vala-mint a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meg-hívatnak. — A gyűlés tárgyai: 1.) Elnöki megnyitó. 2.) Gyakorlati tanítás a számtanból a 3-ik és 4-ik osztályu tanulókkal, tartja: Lebedi János. 3.) Kebli ügyek elintézése. 4.) A jövő gyű-lés helyének és idejének meghatározása. 5.) In-dítványok. — Magyar-Láposon, 1885. november 24-én. — Lebedi János. k. elnök.

— **Műkedvelőink** 133-dik jótékonyezélu elő-adásuk alkalmával két kis darabot hoztak színre. Az első volt Moinauxnak egy felvonásos vigjátéka: „Süketnek kell lenni.” E tettetéből táma-dó tévedések és félreértéseket a francziák élénk szellemességével állitva össze: Boér János, Ká-szonyi Jenő, Rónay Lejos, Anka Mari s Bálintffy Géza összevágó játéku által a közönséget több izben tapsokra inditva bravourral adták elő. Ezt követte: „Az elizondai kis leány” víg ope-rette. Nem először tapsoltuk meg ez operettének sikerült előadását s ez alkalommal győződünk meg arról, hogy Offenbach zene alkotásainak szép-ségét az ismételt előadás csak fokozhatja, s ezt jelenleg a zenekar ereje öntudatában hatalmasan is éreztette, melynek dicsőségét annak minden egyes tagja egyaránt igényelheti, maga a fáradhatatlan karnagy: Gerstmann Ödön első sorban osztozván abban, mit a közönség ismételt tapsaiban élénken ki is fejezett. Kászonyi Jenő, Eisenlohr Károli-na és D. Nagy Károly működő tagok egyes- és pár-dalaik a többször meg-megújuló tapsok közt hang-zottak el, s végre a szép számmal felgyűlt kö-zönség által együttesen lettek kitapsolva.

— **Tisza Kálmán miniszterelnök jubileuma** ma e hó 29-én foly le. A miniszterelnök a tisz-telgőket délelőtt 10 órától fogadja. Első sorban

az országgyűlés két házának szabadelvű párti tagjait mutatja be br, Vay Miklós, mint e célra felkért vezető és szónok. A párt által veretett emlékrmet és egy albumot is nyújt át, melyben tizenkét eredeti aquarell tündeti elő Tisza Kálmán életének egy-egy nevezetesebb mozzanatát. Ezután következnek a testületi, megyei, városi, hatóság egyleti és társulati küldöttségek, ama sorrendben, melyben a rendező bizottságnál jelentkeztek. Délután 3 órakor díszbéd lesz a redoute termeiben, melyre egy részvételi jegy 8 frt.

— **Kassai Farkas Dániel**, m. kir. honvéd ezredes és a 75-ik honvéd-dandár parancsnoka, segédtitjével folyó hó 22-én délután városunkba érkezett, s 23-án délelőtt megvizsgálta a kiképzetés alatt álló ujjoncokat, délután pedig a lak-tanya helyiséget és az ott elhelyezett irodákat szemlélte meg. Úgy a legénység alapos kiképzése, mint a laktanyában észlelt rend és tiszta-ság felett teljes megelégedését kifejezván, 24-én délután 3 órakor elutazott Kolozsvára.

— **A zsidó anyakönyvek** vezetésében Tre-fort miniszter legfelsőbb jóváhagyással rendeletet adott ki, melyszerint az ország összes zsidó hit-községei 495 anyakönyvi kerületbe osztatnak be s anyakönyvet csak erre képesített és a köz-igazgatási hatóság által megerősített rabbi vagy helyettese vezethet. A rendelet, kellően ügyelve a hitközségek és egyesek jogaira, intézkedik a részletekről és szigorú büntetést szab a rendelet ellen vétőkre; a pénzbírságokból befolyó összeget az irz. országos iskolai alap kapja. Az új szerve-zet január elsején lép életbe s a hatóságok köte-lesek lesznek évenként megvizsgálni az anya-könyveket.

— **Követésre méltó.** Szász-ujós község kép-viselő testülete Kovács Jenő körjegyző indítványa folytán elhatározta, hogy 100 frttal a kulturegy-let alapító tagjai sorába lép. Ezen összeget 1886 évtől kezdve 20 frtos részletekben 5 év alatt fogja befizetni. Nem szenved kétséget, hogy a községnek ezen nemes és hazafias elhatározásához a megye bizottsága örömmel járul jóváhagyásával. Üdvözljük az indítványozó derék körjegyzőt és a hazfias szellemű képviselőtestületet.

— **A harctérről** vett újabb tudósítások szent a Szerbek nagy megveretése igazolati. A három császári szövetséges hatalom közbelépett a szerb-bolgár ellenségeskedés megszüntetésére, ámde kísérletük egyelőre eredménytelen maradt. A bolgár hadsereg békéről hallani sem akar. Khe-venhüller, monarchiank belgradi követe, utasítta-tott Sándor fejedelemhez utazni, s őt a Szerbiába nyomulásról lebeszélni. Sándor Darmstadtba atyjá-hoz azt távirta, hogy átlépet Szerbiába.

— **Hódmező-Vásárhelyről** a negyedik olva-sókörr, szép mivű ezüst tintatartót küldött emlé-kül Kossuth Lajosnak, születésnapja 83-ik évfor-duló napjára, Kossuth erre most hosszabb levél-lelelelt, megilletődve fejezván ki köszönetét, hogy agg kora napjaiban a hódmező-vásárhelyiek szerető megemlékezése oly örömben részesíté. A levél aztán hosszabban tárgyalja Magyarország közjogi viszonyait, azt fejtegetve, hogy Magyar-ország elébb-utóbb, békés módon vagy máskép, ki fogja vinni függetlenségét, s az uralkodó ház saját érdekében cselekednék, ha a magyar nem-zet függetlenségét választaná uralma biztos alap-jául, mert csak ezen állhat meg szilárdul a fenye-gető veszélyekkel szemben

— **Szász Domokos** a cultusminiszter jelen-létében tette le a hódolat esküt ő felsége kezébe. Eskütelét után Szász Domokost ő felsége ma-gánkihallgatáson fogadta. A püspök köszönetet mondva ő felségének a kegyért, mellyel állásában megerősítette, a király így szolt: „Örvendek, hogy saját kezembe tehetted le esküjét. Ő az első er-délyi püspök, ki a királynak esküdött föl. Re-ményem, hogy nemcsak az egyháznak, de a ha-zának is fontos szolgálatokat tesz.“ Aztán kér-dezősködött a király az erdélyrészi református vi-szonyokról. Tudja, úgymond, hogy sok szegény egyházközség van, kivált a mezőségen, Beczterce-vidéken; de azt hiszi, hogy a háromszéki ma-gyarság közt nincs. Kihallgatás előtt és után ő felsége a püspökkel kezét szorított.

A magyarországi evang. reform. egyház egyetemes conventjének küldöttsége tisztelt Tisza Kálmán miniszterelnöknél az elnöki palotában, kiket Vay Miklós br. mutatott be, mire aztán Kun Bertalan tiszáninneni püspök igen me-leg beszédben üdvözlötte a miniszterelnököt. Ti-sza Kálmán miniszterelnök meghatottan válaszolt, megköszönvén a megemlékezést. Az elismerés-nyavait, — úgymond, — jölesik hallania aeon sok tá-

madás után, melyeknek nyilvános pályáján ki volt téve. Hangsúlyozta továbbá, hogy ha külsőleg és láthatólag keveset is tehet egyéb elfoglaltságai miatt az egyházért, életének minden percében törekedik annak javát előmozdítani, mert neki is az a meggyőződése, hogy a magyar állam és az ev. ref. felekezet érdekei nem jöhetnek ellentétbe.

— **A képviselőházban** az elnöki előterjesztések után felállt Tisza Kálmán s bemutatott őt törvényjavaslatot. Nagy részök közigazgatási re-form munkák, de nem gyökeresek csak igazítga-tások. Egy az 1847—48-diki negyedik törvény három szakaszának módosításáról, vagyis arról szól, hogy a képviselőket jövőre ne három, ha-nem öt évre válasszák. Nem egyszer kívánták ezt a parlamenti nyugodtabb működés érdekében s a választási izgalmak csökkentése végett min-denféle párti képviselő; de azért élénk lesz az ellenzés és sok szó fog folyni e javaslat fölött. A közigazgatási törvényjavaslatok: a köztörvény-hatóságokról, a községek rendezéséről s a köz-igazgatási tisztviselők elleni fegyelmi eljárásról szóló törvények módosításaira vonatkoznak s szin-tén élénk viták tárgyai lesznek. Az ötödik javas-lat a főrendiházi törvény egy szakaszának végre-hajtásáról szól.

Apró hírek. Az udvar Gödöllőn ez úttal is csöndes s kedélyes családi életet él. A gödöllői kastély igazán azzá lett, a minek eze-lőtt tizenhat évvel szánták; a királyi család ked-ves pihenő helye. — **Hontmegye** közgyűlése kö-szönetet szavazott Simor János hercegprímásnak a Szondy-Kápolnáért. — **Bécsből** jelentik, hogy onnan már számbavehető segély indult a keleti harcztér sebesültjeinek. — **A francia nemzeti congresszus** december 11-én ül össze.

KÖZGAZDASÁG.

Keféljük a teheneket.

Kevés gazda veszi számításba, hogy az ál-latok bőre fontos funkeziót teljesítő organum. A legtöbbet azt hiszik, hogy e bőr egyszerű taka-rója az állati szervezetnek, és csak arra való, hogy a szőrnek, tollnak stbbinek legyen min len-nie. Ez helytelen és káros nézet.

Tényleg a bőr igen fontos kiválasztó orga-num, melyen keresztül sok ártalmas rosz anyag-nak kell kijutnia a testből. Ugyanezért mi sem tévesebb, mint azt hinni, hogy a bőr egy áthatlan szorosan elzáró takaró, mert e bőrön millió és millió kis likacs, kis nyílás van, a melyen ke-resztül sok pára és ezzel együtt temérdek tisztátlan anyag kihatal a testből. Az izzadság leg-kétségsbevonhatatlanabb tanuságot tesz a bőr lika-csosságáról és fontos kiválasztó feladatáról.

Ha a bőr nincs egészséges állapotban, ezen fontos kiválasztó funkezióját nem teljesítheti és nem teljesítheti különösen akkor sem, ha elha-nyagoltatás közben likacsai a róla folyton lehám-ló anyagok, továbbá kívülről reá tapadó piszok, por, stb. által bedugulnak. Világos dolog, hogy a bőr fontos funtkiója megszűnése következtében az állat egész teste, egész szervezete szenved.

Ezekből látszik, hogy az állatainak bőre a gazda folytonos figyelmét és gondozását megér-demli. A bőr gondozása pedig (a szőrös házi ál-latoknál) szorgalmas kefélesből áll.

A lovak bőrét rendszeren elég jól gondozzák, mert szokásban van a lóvakarót, kefért és fésűt használni a lóistállóban.

Pedig a tehénél a kefélesre még nagyobb szükség van mint a lónál. S egy teheneckével pedig csak bir egy kis gazda. A tehén tejet, te-hát táplálékot ad nekünk. Ha a tehén bőre nem tiszta, ha ezen keresztül a tehén testéből a tisztátlan anyagok nem jutnak ki, akkor a tehén teje sem lehet tiszta. A tehén bőre pedig ren-des keféles nélkül nem lehet tiszta.

A tehenet minden fejés előtt, tehát reggel és este meg kell kefélni. Reggel mindig alapos-nak kell lenni a kefélesnek, este elég egyszerűen csak a port s a levált szőröket lekefélni.

A ki megpróbálta teheneit rendszeren kefélni, tapasztalta annak hatását, az nem fogja többé ezen eljárást abban hagyni.

Vagy talán ezekre azt mondja valaki, hogy a mi népünk saját személyét illetőleg is nem so-kat ad e tárgyban magára? Elég szomorú, s több tekintetben káros következtetésű közöny, hogy ne mondjuk bűnös hanyagság.

HIVATALOS RÉSZ

M. kir. honvédelmi miniszter.

Szám: 47,810—1885.

Szolnok-Dobokamegye közönségének.

Ismételten fordultak elő panaszok, hogy a községi előljárók és előljárósági közegek a rok-kantsági nyúgdijban, vagy egyéb pótdijban ré-szesített, avagy a rokkantak házának ellátási ál-lományába felvett katonák nyúg-zsold-illetékéből — az ezekről szóló nyugtatványok láttamozásaért avagy az életbenlélet és tartzkodási helyet elő-tüntető igazolásért — közben járási és fárado-zási díj fejében az illető katonáktól bizonyos ösz-szegeket követeltek, sőt azt egyszerűen a joga-sultnak nyúgdij illetményéből levonták.

Miután a fentebb említett katonák által ki-állítandó nyomtatványokra a községi előljárósá-gok, bírák, körjegyzők, rendezett tanácsu váro-sokban a polgármesterek, rendőrségi közegek stb.) és lelkészek által rávezetendő igazolás nemcsak az illető katonai egyén, hanem az államkincstár érdekében is történik, az előljáró közegek és lel-készek által az illető katonák nyugtatványaira ve-zetendő igazolások díjmentesek lévén, azok esz-közléseért munka és fáradozási díj fejében bár mily összeget sem szabad követelni.

Felhívom ennélfogva a czimet, hogy hatósá-ga területén az ily igazolásokra hivatott hatósági közegeket, s nevezetesen a községi előljárókat ezen rendeletben jelzett tilalom felől értesít-vén, egyúttal azt is adja tudokra, hogy azok a kik fentebb említett czimen az illető katonai egyénektől bár mily csekély összeget követelnek, avagy elfogadnak, e cselekményeik ugyanazon kö-vetkezményekkel fog sújtatni, a melyeket a hiva-tali hatalommal való visszaélés és zsarolás bün-tette von maga után.

Budapesten, 1885. évi október hó 17-én.

A miniszter helyett: **Gromon, s. k.** államtitkár.

M. kir. postaigazgatóság Nagyszeben.

Szám: 4464—1885.

Hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye Mánya nevű község-ben november hó 26-án postahivatal lép életbe, mely összeköttetését a Csáki-Gorbó—Deés közt naponta közlekedő kocsiküldöncz postáját útján fogja nyerni.

Kézbesítési kerületét: Alsó-Körtvélyes, Csa-tán, Keménye, Mánya, Magyar-Bogáta, Oláh-Bo-gáta, Pestes, Sajgó, Szóváros, Szekeres-Törpény, Záprócz, Szinye és Kissomkut községek fogják képezni.

Ezen postahivatal fe van hatalmazva, levél és kocsipostai küldemények, továbbá 300 frtig terjedő postautalványok, utánvételek és postai megbízások felvételével, kézbesítésével, illetőleg ki- és befizetésével.

Nagyszeben, 1885. november 18-án. **Bene.**

Felélős szerkesztő és kiadó: **KOVÁCS SAMU**

HIRDETÉSEK.

Szám: 5464.—1885. polg.

(241)2—3

Hirdetmény.

Alólírt kir. törvényszék részéről közhírre tétetik, miszerint Vaád községében a nemesi bir-tokosok öszesített korcsmajoga 1885. évi deczem-ber hó 7-én délelőtt 10 órakor Vaád községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános ár-verésen 1886. évi január 1-ső napjától kezdődőleg három évre haszonbérbe fog kiadni.

Az árverezési feltételek ezen kir. törvény-széknél és nevezett község előljáróságánál meg-tekintethetők.

Mely árverezési határnapra az árverezni ki-vánók ezennel meghívtnak.

A deési kir. törvényszéknek 1885. október hó 21-én tartott üléséből.

Balázs Máté,

kir. törv. elnök.

Sófalvi Lajos,

jegyző.

A magyar-láposi járás szolgabírájától. Szám: 7903.—1885. (237)2—2

Pályázati hirdetmény.

A domokosi körjegyzői keretben lemondás folytán megürült körjegyzői segédi állás-ra, mely évi 150 frt fizetés és 50 frt lak-bérilletménnyel van összekötve, pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint ho rosságuk nyelv

ismeretük, előző szolgálataikról és erkölcsi magukviselkedésük bizonyítványaiikkal felszerelt folyamodványaitak hozzám december hó 8-ig annyival inkább adják be, mivel a később beérkezendők tekintetbe vétetni nem fognak.

A választás idejéül folyó év december hó 12-én d. e. 9 órája és helyéül a domokosi körjegyzői iroda jelöltetik ki.

Magyar-Lápos, 1885. november 14-én.
Vékony Ferencz, szbíró.

Árverezési hirdetmény.

A rojahidai m. kir. vasgyári hivatalhoz tartozó Oláh-Lápos községében fekvő teljesen felszerelt pörölymű összes tartozékaival együtt folyó év december hó 1-én reggeli 9 órakor a helyszínén azonnali készpénz-fizetés kötelezettség mellett nyilvános szóbeli árverezés útján eladatni fog.

Az árverezni kívánók tartoznak az árverezés kezdete előtt a kikiáltási ár 10%-át bántpénzül letenni.

Kikiáltási ár 3000 frt.

Ezen áron alól az árverezés tárgyát képező ingatlan el nem adatik.

M. kir. vasgyári hivatal.

Rojahidán, 1885. november hó 9-én.

3—3 (236)

Szamosujvári járás szolgabirájától.

Szám: 7015.—1885.

1—3(242)

PÁLYÁZAT.

Szolnok-Dobokamegye szamosujvári járásba kebeleztet nagy-iklodi körjegyzői állás lemondás folytán üresedésbe jöven, ennek betöltésére pályázatot nyitok.

Ezen állással összekötött javadalmazások:

1.) Készpénz fizetés	—	—	—	—	400 forint.
2.) Szállásbér	—	—	—	—	60 "
3.) Irodai átalány	—	—	—	—	20 "
4.) Szolgatartás, és a magán munkálatokért megállapított díjak szedhetési joga.					

Ezen keret: Kecsed, Kecsedszilvás, Tóthfalu és Nagy-Iklód községekből van alkotva; Nagy-Iklód — székhelynek kijelölve.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előirt kellékekkel felszerelt folyamodványaitak a választást megelőző napig hozzám adják be.

A választást az 1886-ik év január hava 12-ének d. e. 10 órájára tűzöm ki Nagy-Iklód községébe a község házában, hová az érdeklött községek képviselő-testülete tagjait a pontos megjelenésre ezennel felhívom.

Szamosujvártt, 1885. november hó 15-én.

Báró Bánffy László,
szolgabíró.

Szamosvölgyi vasút részvénytársaság.

Szám: 4472.

(235)3—3

Pályázati hirdetmény.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaságnál következő hivatalnoki és szolgálai állások betöltendőek:

Pályafenntartásnál.

1 pályafenntartási segéd-mérnök	1100 ft évi fizetés, 150 frt lakbérrel;
3 pályafelügyező egyenként	500 " " " 60 " "
19 pály-őr	240 " " " és szabadlakással.

Forgalmi- és kereskedelmi szolgálatnál.

4 állomás főnök egyenként	600 frt évi fizetés és szabad lakással,
1 forgalmi-hivatalnok	600 " " " " 100 frt lakbérrel.
1 raktárnok	400 " " " " 40 " "
7 váltó-őr egyenként	240 " " " " szabad lakással.

Vonatszolgálatnál.

2 vonatvezető egyenként	500 frt évi fizetés és 60 frt lakbérrel,
2 fékező	300 " " " " 40 " "
4 fűtő	360 " " " " 40 " "

A pályázni óhajtók felszólíttatnak, hogy szakismeretüket igazoló eredeti vagy hitelesített másolati okmányokkal kellőleg felszerelt kérvényeiket a fenn nevezett vasút üzemigazgatóságához (Deés) folyó évi december hó 31-ig benyújtsák.

Megjegyeztetik, hogy pályázóktól megkívántatik, miszerint a 35-ik életévet túl nem haladták, nemkülönben, hogy a vasúti szolgálatra testileg is tökéletesen alkalmasok.

Az illető állások közül a pályafenntartási segédmérnöki, pályafelügyezői, állomásfőnöki, forgalmi hivatalnoki 1886. márczius hó 1-én, a többiek pedig 1886. február hó 1-én okvetlenül elfoglalandók.

Deésen, 1885. november 9-én.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaság igazgatósága.

PAPP JENŐ

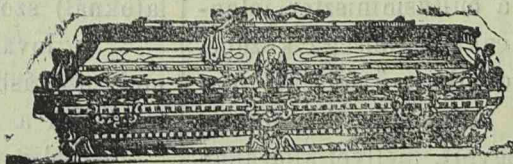
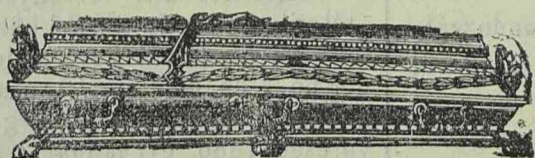
ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGDISZESEBB

temetkezési intézete

Szolnok-Dobokamegyében Deésen.

Van szerenésém a helyi és vidéki nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a már több évek óta fenálló s legjobb hírnévnek örvendő temetkezési intézetemet a jelenkor igényeinek megfelelőleg átújítván megnagyobbítottam, úgy, hogy bármely hasonnemű nagyvárosi intézettel is versenyezhetek.

A világhírű legszebb és legszilárdabbnak elősmert

A. M. BESCHORNER érczkoporsó-gyárosnak egyedüli bizományossa.

Tölgy-, köris-, dió- és fenyőfa; úgyszintén: utánzott márvány és érczkoporsókból; nemkülönben: a hozzá szükséges kellékekből dús választék; továbbá: művirágkoszorúk, szalagok, gyász-ruhákalmék és hozzávalókból gyári raktár.

TEMETÉSEKET: helyben, úgy vidéken, felelősség mellett a legolcsóbb árakban felvállalok.

TELJES TEMETÉSEKNÉL A GYÁSZKOCSIÉRT DÍJ NEM SZÁMITTATIK.

És ezenkívül az egész temetéseknél

== szegény sorsuaknak nagy kedvezményt nyújtok. ==

PAPP JENŐ,

Első deési temetkezési intézet tulajdonosa.

FÖLVÉTELI IRODA: főté, városház alatti férfi és női divatkereskedésben.

SIRKOSZORÚK: szalag és felirattal ellátva 3 frt 50 krtól 15 frt és feljebb a legdiszesebbeket állítom ki

TEMETÉSEK: gyászkocsi kísérettel együtt 25 ft, 40 ft, 70 frt, 100 frt, 150 frt, 200 frt, és feljebb.